

011 Apunts d'art

Sota els estels ella sovint escoltava a Satie mentre aspirava el fum del cigarret. Sentia poesia al seu cor. De vegades, li agradava despullar-se quan hi havia lluna plena i fer-se l'amor. Recordava 'La nit estelada' de Van Gogh i es retorçava durant hores al llit amb aquella imatge.

Als matins, després d'aixecar-se, es preparava el seu cafè amb un parell de pastissos de cabell d'àngel i es quedava embadalida esperant no res. Fullejava tot seguit el llibre de paisatges de Rusiñol. Qui sap què li podia passar pel cap en aquells moments? La seva passió per l'art era immensa. Els seus ulls brillaven; espurnes de blau i tons verds barrejats amb pinzellades de mel.

Les tardes dels diumenges agafava el cotxe i es perdia per boscos frondosos, com el de Marly plasmat per Pissarro. No vaig conèixer mai ningú amb un sentiment tan fort per l'art. Obsessió potser? Sensibilitat? No... Ella sempre va estar enamorada. Ara ja ho sé.

Un dia em va convidar a casa seva, volia que tastés un pastís de pastanaga que havia preparat amb una mica de te. La seva mirada semblant a la de les muses de Morisot es perdia entre l'infinit. Llavors, va començar un monòleg sobre l'art i l'amor:

“Saps el que és l'amor? Ningú ho sap amb certesa. És curiós que tothom vulgui definir-ho. Com som els éssers humans buscant sempre les paraules perfectes, les paraules oportunes per a cada moment de la vida, per a cada sentiment... És com si tots els homes, tot i que fossin alts, prims, grassos, calbs, etc., es diguessin Andy i totes les dones Frida. Seria una estupidesa, oi? Creus que tindria algun sentit?”

Quan va finalitzar la primera part va sospirar com si perdés l'ànima i va agafar aire per a poder continuar:

“Què és l'amor em pregunto de vegades. Un sentiment? Un únic sentiment? Una barreja? Una atracció emocional? Una atracció sexual? Les dues alhora?”

No sabia si necessitava la meva resposta o estava buscant ella mateixa la resposta.

“Sempre he volgut estar enamorada, saber el que se sent. De vegades, quan camino i observo a la gent, a les parelles agafades de la mà, no puc evitar jutjar-ho; preguntar dins del meu cap: És això l'amor? Les parelles passen per una sèrie d'etapes durant la vida. Comencen amb una passió molt forta normalment, la flama de la qual, s'apaga amb el pas del temps. Continuen amb l'afecte i desemboquen en la rutina. Sovint els membres de la parella prenen per diversos motius camins diferents i d'altres tenen por a sentir-se sols i acaben en un conformisme desmesurat. Però, saps què? L'art no et compromet, no posa obstacles, no vol canviar-te, no vol lligar-te... Només vol que et deixis endur. Que remenis el teu cap si vols. Acariciar la teva ànima en alguns casos o trastocar-la. La relació que estableixes amb l'art és una relació especial. Ningú la pot entendre, només tu”.

No havia tastat encara el tall de pastís, només escoltava amb atenció. Pensava en la seva reflexió. No sóc una amant de l'art com potser ho era ella. Recordo haver estat en quatre o cinc museus d'art durant tota la meva vida i en algunes exposicions temporals de la meva ciutat, fora d'això per a mi tot allò era incompreensible. Estàvem a anys llum de poder trobar-nos. No obstant, el deliri

amb el que sempre pronunciava cadascuna de les paraules dels seus discursos sobre la relació entre l'amor i l'art em deixava atònita.

Sempre recordaré aquella tarda. Casualitat o no, desgraciadament va ser l'última en la que la vaig veure. Al cap d'un parell de mesos sense tenir cap mena de contacte em vaig assabentar per uns coneguts que un càncer se l'havia endut.

El mateix dia que vaig conèixer la trista notícia de la seva mort vaig buscar entre els llibres plens de pols de la meva biblioteca particular un quadern de dibuix que m'havia regalat feia molts anys. Sempre insistia en que les persones no dibuixen amb la mà. Dibueixen amb el cor.

Vaig obrir la primera pàgina d'aquell quadern que m'havia regalat i que a partir d'aquell moment guardaria com un tresor. A continuació vaig llegir les paraules que em va escriure quan me'l va donar.

“L'art és vida. La vida és art. Fes aquí tots els esbossos que vulguis, però fes que cadascun dels teus dies sigui una obra mestra.”